

نگاه تربیتی به توسعه
گفترهای نظری در آموزش و پرورش و توسعه انسانی

مؤلف: رضی نظری

نشر قطران

سرشناسه	نظری، مرتضی، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	نگاه تربیتی به توسعه: گفتارهای نظری در آموزش و پرورش و توسعه انسانی/ مولف مرتضی نظری.
مشخصات نشر	تهران: قطران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۲۲۴ ص.: مصور.؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۷۲۳۱-۲۳-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیا	
عنوان دیگر	گفتارهای نظری در آموزش و پرورش و توسعه انسانی.
موضوع	آموزش و پرورش -- ایران -- نیروی انسانی
موضوع	Education-- Iran-- Manpower :
موضوع	آموزش و پرورش -- ایران -- هدف‌ها و نقش‌ها
موضوع	Education -- Aims and objectives -- Iran :
موضوع	توسعه انسانی-- ایران
موضوع	Human development -- Iran* :
موضوع	نیروی انسانی -- مدیریت
موضوع	Manpower planning :
موضوع	نیروی انسانی -- برنامه‌ریزی
موضوع	Manpower policy :
رده بندی کنگره	LA۱۳۵۲/۷/ن۶۴:۸ ۱۰۹۵
رده بندی دیویی	۷۰/۹۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۵۳۷/۷

نشر قطران

نام کتاب: نگاه تربیتی به توسعه (گفتارهای نظری در آموزش و پرورش و توسعه انسانی)

نویسنده: مرتضی نظری

طراحی جلد و صفحه آرایی: آیدین علی بیگی

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - تابستان ۹۵

قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۳۱-۲۳-۷

تلفن مرکز پخش تهران و شهرستان‌ها: ۰۲۱-۶۶۹۶۲۵۱۶-۱۷

پست الکترونیک: ghatran.book@gmail.com

تلگرام: telegram.me/IranHumanDevelopment

فهرست

مقدمه ناشر	۹
مقدمه مؤلف	۱۱
گفتار اول / آموزش و پرورش و توسعه انسانی	۱۳
توسعه انسانی در فرآیند توسعه	۱۵
کارکردهای آموزش و پرورش در فرآیند توسعه انسانی	۳۶
تعلیم و تربیت - اصل قدرت نیست	۴۲
آموزش و پرورش و بُعد سیاسی توسعه	۴۸
توسعه انسانی و سه مفهوم بنیادین	۵۲
گفتار دوم / آموزش و پرورش و موانع توسعه یافتگی	۶۱
توسعه فرهنگی در ایران موانع و دشواری ها	۶۳
درنگی بر موانع توسعه یافتگی ایران - ۱	۷۲
درنگی بر موانع توسعه یافتگی ایران - ۲	۷۸
درنگی بر موانع توسعه یافتگی ایران - ۳	۸۳
هنوز به آموزش و پرورش نگاه توسعه ای نداریم	۹۲
گفتار سوم / آموزش و پرورش و سرمایه انسانی	۱۰۳
راه توسعه و بیست تغییر ضروری در آموزش و پرورش	۱۰۵

- در بی سامانی سرمایه انسانی آموزش و پرورش ۱۱۶
- در متمدن ترین تغییرات فکری و فلسفی در آموزش و پرورش جدید ۱۲۳
- چهارم تفکر انتقادی در آموزش و پرورش ۱۳۵
- نسل فردای ایران را فقیر تربیت نکنیم! ۱۴۲
- معلمان را تکریم کنیم، دانش آموزان را توانمند ۱۵۱
- معلمی را یک تخصص بینیم ۱۵۸
- گفتار چهارم: آموزش و پرورش و هویت ملی ۱۶۱
- چگونه فرزندان خود را به سردار ایران علاقه مند سازیم؟ ۱۶۳
- هفت سین توسعه برای ایران ۱۷۴
- گفتار پنجم: آموزش و پرورش و رسانه ۱۷۹
- آموزش و پرورش و صداوسیما جمهوری اسلامی ایران ۱۸۱
- آموزش و پرورش و افکار عمومی ۱۸۸
- مهم ترین وزارتخانه دولت ۱۹۸
- با نسل جدید چگونه سخن بگوییم؟ ۲۰۴
- جامعه پرستگر، جامعه توسعه یافته ۲۰۷
- آموزش و پرورش و حقوق شهروندی ۲۱۰
- آموزش و پرورش و انواع سواد ۲۱۱

مقدمه

کتاب حاضر مجموعه‌ای از مطالعات، گفتارها و نوشته‌های نویسندگان طیف پانزده سال گذشته پیرامون واکاوی نقش و ارتباط تربیت و آموزش و پرورش با جریان توسعه و پیشرفت است که بعضاً در رسانه‌های الکترونیک و مکتوب کشور منتشر شده است. "نگاه تربیتی به توسعه" مشتمل بر ۲۶ یادداشت و مقاله است که در پنج گفتار تنظیم و به مخاطبان حوزه آموزش و پرورش و توسعه انسانی عرضه شده است.

تلاش نویسندگان جلب توجه بخش‌های وسیع‌تری از مخاطبان جامعه ایرانی به مسئله توسعه‌یافتگی و نقش تربیت شده است. از این رو، سبک نوشتاری ساده و روان نویسندگان در کنار اهمیت موضوعات مورد بررسی در هر یادداشت، کتاب را خواندنی‌تر می‌کند. به ویژه که کتاب با جنبه‌های کاربردی برای خانواده‌ها، معلمان و مدیران آموزشی و آموزشی کشور همراه شده و حاوی ایده‌ها و مسئله‌های جدیدی برای علاقه‌مندان به مطالعه و پژوهش در حوزه جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، توسعه انسانی و مسائل آموزش و پرورش ایران و فعالان عرصه فرهنگ و آموزش است.

مقدمه مؤلف

توسعه، با همراهی آموزش و پرورش، انسانی می‌شود. آموزش و پرورش پیش از آنکه یک دستگاه اجرایی باشد، یک نهاد گسترده اجتماعی است که زیرساخت تربیتی توسعه را فراهم می‌آورد. به اعتقاد من، آموزش و پرورش در ایران دچار غلبه گفتمانی شده است. ما نمی‌توانیم حرف از توسعه بزنیم، اما حاضر به پذیرش آزمایش نباشد. نمی‌توانیم ادعای توسعه کنیم، اما سال‌های سال، خبر خوش وزرای آموزش و پرورش کشور این باشد که «مطالبات سال گذشته معلمان به زودی پرداخت می‌شود»؛ «سیاسیون، احزاب و حوزه عمومی هنوز آموزش و پرورش را در عمل جدی نمی‌گیرند. جدی پنداشتن آموزش و پرورش با خطابه‌های پرطمطراق در وصف معلمان فرق می‌کند. تا تحرکی در فضای فکری و گفتمانی جامعه ایران پیرامون آموزش و پرورش، و نقش آن در توسعه یافتگی به وجود نیاید، سخن از هر نوع تحول در آموزش و پرورش بی‌ثمر است.

اما مسئله‌ای که در پانزده سال گذشته به اکاوی آن پرداخته‌ام اینکه! آموزش و پرورش متمرکز ایران برای همراهی در توسعه باید تن به چه تغییراتی در خود بدهد؟ آنچه در این کتاب به خوانندگان گرامی پیشکش شده، گلچینی از مطالعات و نوشته‌هایم در دو دهه از عمر جوانی است. صمیمانه از مشورت‌های راهگشای اساتید ارجمندم؛ دکتر احمد آرام، استاد فقید دکتر احمد بیانی، استاد مطهری‌نژاد، دکتر آقابالا فاضلی، دکتر دکترا حسن عشایری و استاد اسفندیار معتمدی قدردانی می‌کنم. همچنین از همراهی مشفقانه آقایان؛ علاءالدین کیا، دکتر گرامی، دکتر عربانی، دکتر قمری و آقایان؛ جعفر محمدی، مسعود حیدری و اعضای فرهیخته دافه اردیبهشت‌ماه اندیشه در تمام این مدت کمال تشکر را دارم.

وظیفه دارم از مدیریت محترم نشر قطران، سرکار خانم زهرا رشوند و جناب آقای آیدین علی‌بیگی که با صرف وقت و دقت بسیار در امور ادبی، فنی و هنری کتاب حاضر کمک شایان تقدیری داشتند، سپاسگزارم.